

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 lrt. félévre 2 lrt. negyedévre 1 lrt. Egyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolvas szerkesztő és lapfőigazgató:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: **Papp György**, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadó hivatal: Püsp. Lyc. nyomda

Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Világ folyása.

Gyászba borult a nagy britt birodalom. Meghalt királynéja, aki több mint hat évtizeden uralkodott Anglia tengernyi népe fölött. Hirtelen jött a halál — az nem szokott különbséget tenni ur és paraszt között. Lent Dél-Afrika esatamezőin is ezrével kaszabolja az angol alattvalókat, — kaszájának egy érintése elhatolt az Osbornoi királyi kastélyig is s lesújtotta a királynőt: Viktóriát...

... Meghalt... a világ pedig balad tovább.

Az angol trónra VII. Edvárd lépett. A temetési szomoru énekbe üdviválgás vegyül. Anglia élteti új királyát, a kiről azt mondják, hogy egy kicsit se hasonlít elődjére. Szereti a vig társaságokat, a mulatságot, — jószívű és könyörületes. Biznak is hozzá, hogy első dolga lesz végét vetni annak a nagy és kétes ki-meneteli vérontásnak, mely a búrok földjén most is tart s amelyben két nemzet emészti egymást már régóta...

A jó szándék azonban megtörhet az angol nép gögijén.

Gyásza van Olaszországnak is. Egyik hí fia halt meg, a legnagyobb zeneszerzők egyike: Verdi, a zene nagymestere. Művei bejárták az egész világot, dícsőséget szerezve az olasz nemzetnek. Sok-sok bübajos zeneműnek, édeshangú nótának volt a szerzője... és most elnémult a dal, a lant ketté tört, a derűs égholtu Itália siratja nagy fiát...

Hát vajjon nálunk hogy megy a világ sora?

A képviselőház nagy munkában van. Most tárgyalják a költségvetést. Kellemesen lepődött meg mindenki, hogy a kereskedelmi tárczára vonatkozó költségvetés előadója Makkfalvy Géza volt, ez az igazi vérbeli agrárus képviselő. Bámulva kérdezték:

— Ni-ni hát megfordult a világ sora, a kereskedelmi és ipari érdekek szószólója gazda ember?

Ugy ám — és Makkfalvy fényes tanúságot tett arról, hogy az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság közt nincs ellentét, sőt egymás nélkül el se lehet-

nek. Aki szíven viseli az egyik érdekét, a másik kettőt is szíven kell viselnie.

Ennek az állításnak csattanóját különben megadja az Orsz. Magyar Gazdasági Egyletnek e héten megalakult ipari és kereskedelmi szakosztálya.

Hiába nő, kezdik minden oldalról belátni, hogy a mezőgazdálkodás talpköve a mi országunknak. Az ipar és kereskedelem csak ennek védőszárnyai alatt virágozhatnak. Az agráriusok küzdelmének gyümölcsei élni kezdenek. A mezőgazdaság egyik bátor és derék harcosát: Forster Gézát fényes rendjellel: a vaskorona-rend III. osztyályaival tüntette ki Ő Felsége. A királyi kegynek egy kicsi sugara rávetődik a kalászfertő földjén szántogató földmivesre is s mintba azt mondaná:

— Itt a hatalom legfelső polczán megbecsülik azt az embert, aki szíven hordja a gazdanép ügyét-baját s segíteni akar annak sorsán...

... Volt ám azért egy kis ijedtség is a lefolyt napokban. Királyunknak egy hűséges embere Fehérváry Géza báró, a honvédelmi miniszter veszélyesen megbetegedett. A vitéz generális közel állt hozzá, hogy lerakja fegyverét a balál előtt, de királyunk nem hagyta el az ő jó emberét, Berlinből a saját költségén egy híres, ügyes orvosdoktor hozatott, aki aztán úgy megoperálta a minisztert, hogy ma-holnap ismét talpra állhat.

Lám, a mi jó királyunk gondját viseli az ő jó alattvalóinak.

Mert vannak ám rossz alattvalói is... Tuluan Ausztriában megvoltak az új képviselő választások s a képviselő urak még meg se nyitották a képviselőházat, máris veszekszének.

Baj ez, baj, ilyen ezélnélküli marakodások közt rendesen megfélemedeznek a legfőbb dologról: annak a szegény népnek ügyéről-bajáról, aki őket megválasztotta.

H.

A népszámlálás humora.

A nagy munka immár véget ért. Az óriási anyag-halmaz összegyűlt s a statisztikusok néhány hét alatt feldolgozzák a sok számláló lapot s kapunk majd eredményül sűrű rubrikákba nyomott számokat, melyek jelképezik Magyarország szellemi műveltségét, ipari, vállalási s vagyoni állapotát s kifejezik azt az óriási haladást, melyet hazánk az elmúlt utolsó évtized alatt kifejtett a kultúra terén.

Mikor a kész adatokat kezébe kapja a közönség, nem is képzei el, hogy mennyi s mily változatos munka árán kerültek azok a sokat kifejező numerusok egymás mellé. A többitől nem szólok, csak a számláló lapok kitöltésénél előforduló egyes érdekesebb esetekről, melyek bizony-bizony sok esetben tanulságosabb képet tárnának elénk, mint a rubrikákba rakott számok.

Velem is megesett néhány, melyek közül egy párt elmondok, ebből tán megismerjük az elvégzett munkával járó nagy fáradságot, de viszont elképzelhetik azt a néhány kellemes percet is, mit a népszámlálás nyújt.

Hány éves?

Ez a kérdés az egyedüli, a melyre a legkönnyebben s mégis sokan a legnehezebben felelnek. Bizony nem kis bizalom kell ahhoz, hogy a család legrejtettebb titkát teljesen idegen embernek eláruljuk. Még a férfiaknál csak megjárja a kor iránt kíváncsiskodni, hanem a fiatal leányoknál az már a mama hadi terveibe vág.

Még a fiatal leányok sem válaszolnak olyan haragosan e kérdésre, mint az aggszűzek. Ezekkel való-ságos küzdelmet kell vívni, hogy csak a felét is megtudbassuk éveinek.

Harminezöt-negyven évesnek tartottam azt a nőt, kit még az első napok egyikében megszámláltam. Minden jól ment, csak mikor feltettem a kérdést:

Hány éves? akkor megakadtunk. Mintha szavát vágták volna egyszerre, nem szólt semmit. Csak hosszas unszolásomra és faggatásomra kaptam némi választ.

— Én bizony egészen pontosan nem emlékszem a korra, hanem legjobb lessz, ha beír 23 évet; inkább többet mondok, mint kevesebbet.

TÁRCSA

A házasság.

Azon sok és mindenféle balgaság közt, melyet az ember életén át elkövetni van hivatva, nincs komolyabb a házasságnál.

Elköveti azt a vén éppen úgy, mint a kamasz; a szegény úgy, mint a gazdag; a tékozló, mint a fős-vévy, sőt a bölcs vagy tudós, épp úgy, mint a hüle vagy buta; elköveti a vak s a szemes és még a szemetlen is egyaránt; e komoly balgaság ellen nincs orvosság sem a fűben, sem a fában.

Valóban — komoly dolog az a házasság, eshetőleg a tragikumig s mégis van-e viszony, mely annyi humorral, sőt komédiával jár? — melyben a felek szerepe hol szálnalmas, hol nevetséges? — mely but, bánatot, örömet, vigalmat, gyakran boldogságot oly minőségben és mennyiségben áraszt?

Holott pedig e minősítések egy fogalomban már elméletileg is zavart képeznek, a gyakorlatban? meg éppen háborút.

A komolyságot ugyanis a boldogsággal együtt képzelhetjük, de örömet, vígságot, miként zavarhatnánk bele a komolyság vagy éppen a tragikum fogalmába?

E különben alapos feltevessel ellenkezik az ősi közmondás, hogy: „sirva vigad a magyar”; e mondatot, ha elemezzük, rájövünk, hogy kimondani könnyű, de megtenni alig lehet, mert őszintén sirni s egyuttal vigadni, nehéz feladat, lévén a sirás a fájdalom, s a vigalom az öröm nyilatkozása.

A könnyezés más, az éppen nem sirás. Vanak

kik a siráshoz nem könyeznek, míg mások könnyeznek, de nem sirnak; némelyek hevenyészve képesek sűrű könnyhullasztással sirni s azt bármely perczen előről kezdeni; sokan a szívből fakadó kacagáshoz könyeznek; vannak aztán örömkönyek, krokodilkönyek, melyek a fájdalmat mind kizárják.

Ha van esete a sirvavigadásnak, az csakis a meny-asszony nyúl eshetik meg esküvő alkalmával, amennyiben alig akad menyasszony, ki sirva ne fakadna, midőn a „holtomiglan-holtodiglan-t, az ugynevezet „örök hűséget“ esküvel fogadja. De ekkor sem tudni, vajjon a feletti bánatában fakadt-e sirva, hogy akkorát fogadott, amekkorát megtartani alig bír vagy pedig a feletti örömeiben, hogy úgy sem kell megtartani.

Már az eddigi bevezető okoskodásból látszik, hogy a házasság nivoltját kissé elemezni akarva, a fogalmak zavarásába tévedünk s oly tárgygyal foglalkozunk, melyről okosan beszélni nehéz, vagy tán nem is lehet.

Tekintsük a házasságot bár indokai szempontjából, arra jutunk, hogy indokai minél helyesebbek, alanyait annál távolabbra ejtik az okosságtól.

Mert a házasságnak leghelyesebb, sőt egyetlen, helyes indoka a kölcsönös vonzalom és pedig annak azon foka, melyet szerelemnek nevezünk és mely mint indok, annál hatalmasabb, minél magasabb a hőfoka: — ámde ha már kisebb foku szerelem is kivetí az ember eszt a sodrából, mi rombolást követ el az észen a nagy, vagy éppen az óriási szerelem? — mely bódít, ittassá tesz, részegít? de ha a szerelem rabjainak legmegilletőbb állapota a bódultság-részegség, hogyan főzzön ki aztán a házasságból két ily bódult-részeg teremtes komoly és okos dolgot.

Mi több: gyakran hallani, hogy ez vagy az bolondulásig szerelmes, vagy éppen a szerelem bolondja — mi van, ha két ily legindokoltabb tényező alkot házasságot? — bátran reájok mondhatjuk a paraszti szólásmódot: hogy „két bolond egy pár”. S ha már két részeg fél sem csinálhat okos dolgot a házassággal, hogy tehesse ezt egy bolond pár.

A mondottakkal szemben most azon kérdés tolja fel magát: vajjon létezik-e józan szerelem?

Olyan nincs!

A józan szerelem az volna, melyen az ész uralkodik, — ámde a szerelem a szív dolga, — ha tehát az ész hatalmat gyakorol a szerelmen, a szív szabad működését, sőt jogát támadja meg és kész a harc az ész és a szív közt. Ha az ész győz, bukik a szív, oda van, nincs mivel szeretni s a szerelem „volt — nincs!”

Az ilyen nem is volt három próbás, hanem talmi szerelem.

A szerelem csak melegben diszlik, hidegben elfagy, — az ész pedig hideg, jégcsapás a meleg szíven, életőlő fagy ennek legkényesebb növényén, a szerelmen. Miként is lehetne jégbe hűtött szívvel szeretni, melynek forrónak, égőnek, lángolóknak kell lenni, hogy mester-ségét szakszerűen tizhesse.

Bizonyos tehát, hogy az ész a szívnek s a szíven át a szerelemnek ellensége. Szeretni a hideg észszel nem, csak a hű szívvel lehet. Tehát, mert a józanságnak az ész a motora, természetes, hogy a mely mérvben józanodik a szerelem, azon mérvben szűnik valódi szerelem lenni s amint kijózanodott, válhatott ugyan szeretetté, vagy más szelid indulattá, de az lenni, amit a magyar szerelemnek nevez, megszűnt.

Jobban mulattatott, mint bosszantott a válasz s ezért féltréfásan megjegyeztem:

— Ne mondjon kisasszonyom, sem kevesebbet, sem többet, mert a bemondott évszámot az anyakönyv adataival összeegyeztetjük s ha téves lenne, akkor 5—10 frtig megbüntetik.

Ugy látszik, nagyon érzékeny helyen találtam kisasszonyomat, mert egyszerre elpirult, majd meg fehérré vált s nem mert egész ott időzésem alatt a szemembe nézni.

Már egész elfelejtettem az esetet, midőn másnap korán reggel, még alig bujtam ki az ágyból, már kopogtattak ajtómon.

Idgesen kiáltottam:

— Tessék!

A tegnapi kisasszonyom volt. Bocsanatot kért, hogy ilyenkor is alkalmatlankodik, de most jutott eszébe, hogy hány éves s azt akarja beírtni.

Nos mennyi: kérem.

— 35 vagyok!

Még most is elhallgatott öt évet.

*

Mi a foglalkozása?

Egyszerű polgári ház következett a soron. Alig hogy belépek az ajtón, székefűrtű leánya fut tárt karokkal elém s kíváncsian kérde:

— Megmenekült a Halomvölgyi Andor?

— Halomvölgyi Andor?

— Igen, ő az, akit a legutolsó füzetben elfogtak a banditák s azzal végződött a füzet, hogy a bandita feje felemelte Andorra baltáját és...

— Most még kevésbé értem!

— Ugyan, minek kereti magát, adja ide a táskáját, majd kiveszem én belőle — a regényt.

S azzal, a nélkül, hogy beleegyeztem volna, kikapja kezemből, keresgél benne, de nem talál ott mitsem, miért haragosan dobta vissza.

Most azután rajta állt a csodálkozás sora.

Mikor ahhoz a kérdéshez értem:

Mi a foglalkozása? pirulva mondotta: az „Ötven évig eltemerve“ olvasója.

Ez is foglalkozás!

*

Milyen a családi állapota?

Legkönnyebb a felelet. Nős, férjes, hajadon, nőtlen, özvegy. Ezek közül bármelyiknek is kell válnia. S mégis, egyik helyen kételkedve néztek rám, mikor a kérdést feltettem.

— Hallgassa meg, uram a históriámat s határozza meg saját maga, hogy mi vagyok.

Tíz éve mult, hogy utoljára együtt voltam férjemmel, akkor eltűnt, azóta nem láttam. Egy évig csak kérdezősködtem utána, de még hirt is csak egyszer hallottam róla. Sikkasztott s innét valahonnan megszökött. Nyolcz évvel ezelőtt történt. Önre bízom döntse el mi vagyok.

— Reményli és szeretné, ha még visszajönné férje?

— Nem hiszem, hogy valaha visszekerül, pedig de jó

Tebát józan szerelem — nincs — Q. e. d.*

Itt lehetetlen meg nem említeni a magyar nyelv azon sajátosságát, melyet a szeretet és a szerelem közti különbözet képez s melynél fogva e két szavat értelemzavar nélkül csakis körülírással lehet idegen nyelven visszaadni.

A mondottak viszonyából visszatérve a házasságra kimondhatjuk róla, hogy helyes kiindulását csupán a szívből, a szerelemben lelheti.

Hogy a házasságban az ész bajt s minél több az ész, annál több bajt okoz, azt könnyű kimutatni. Tegyük fel, hogy egy pár a józan szerelem vagyis az ész hatása alatt veszi magára a házasság igáját, ekkor fel kell tennünk azt is, hogy két egyedes (individual) ész uralja az egységet, melyet képzetünkben a járom képez — már pedig az ész minél tisztább és élesebb, tehát józanabb, annál függetlenebb s annál inkább tulajdona, hogy gyakorolja mesterségét. Az okoskodásnak természete, hogy maga számára tartja az igazságot, abból egy hajszálnyit sem enged s engedetlenségében, kivált ha megszorul, mind konokabbá válik s végre elferdül, ha tehát két ily ész van egy közös járomba fogva, hogy egy irányban vonják a házasság közös szekerét, minthogy két ellentétnek egy okoskodásban igaza nem lehet, vagyis — akartuk mondani — két eszes állat egy járomba fogva, ha széthúz, nem indít, természetes, hogy a szeker megakad; — más szóval: két uralkodó ész egy házasságban éppen úgy meg nem fér, mint egy csárdában két dudás. Tehát egy házasságban egy ész is sok, két ész már tultengés. Q. e. d.

Ezek után azon kérdés veti fel magát: vajjon jó dolog-e a házasság?

*Quod erat demonstrandum.

lenne, ha egy hétig megint nálam volna, azután mehetne Isten hírével újra tovább. A kis fiam halt meg tavaly, azt nem tudom elfeledni. Azért kellene a férjem. Itt elpirult s elfordult.

Beírtam a lapjára: férjes.

K. es V.

I R O D A L O M.

* **Uj könyvészeti munka.** A magyar könyvkereskedők egyesülete még a mult év tavaszán elhatározta, hogy kiadja a kiadásában már korábban megjelent 1860—1875. és 1876—1885. „Magyar könyvészet“ folytatásaként az 1885—1900. években megjelent magyar könyvek kimutatását, és a munka szerkesztésével Petrik Géza bízta meg, akinek régebbi könyvészeti művei már évek óta közkezen forognak. Az egyesületnek ezt a határozatát nem lehet eléggé méltányolni, mert jól tudjuk, hogy nálunk az ilyen munkának még sokkal kisebb a vevőköre, semhogy magánkiadó vállalkoznék a nyereséget nem ígérő könyv kiadására. E mellett nagy fontosságu az egyesületnek ez a vállalkozása azért, mert mint egyleti kiadvány, hivatalos jellegű lesz és mint ilyen, minden tekintetben megbízható. Petrik most fölkeri az összes magyar írókat, különösen pedig azokat, akik munkáikat saját költségükön adták ki, hogy szíveskedjenek vele (Budapest, II., Zárda-utca 59.) az 1886—1900. években megjelent műveiknek pontos címét — jelezve a terjedelmet (oldalszám), évszámot, megjelenési helyet és nyomdát, valamint a könyv bolti árát — az ügy fontossága érdekében mentül előbb közölni, hogy így az esetleges hiányokat még pótolhassa. A munka még ez év folyamán sajtó alá kerül.

Ujdonságok

Gyulafehérvár, 1901. február 7.

— **A miniszter köszönete.** A hivatalos lap jelenti: A vallás és közoktatásügyi miniszter gróf Majláth Gusztáv erdélyi róm. kath. püspöknek, a ki a csikgyimesközépleki, mindsenti és szentléleki róm. kath. felekezeti elemi népiskolák építési költségeinek fedezésére 20.000 (huszezer) koronát adományozott, köszönetét nyilvánította.

— **Városunk népessége** a népszámlálás végző összegezése után a következő: Lakosainak száma összesen 10051. Vallás szerint: róm. kath. 2422, gör. kath. 2356, gör. keleti 2127, ev. ref. 1005, ev. luth. 400, unitárius 107, izraelita 1633, felekezetenküli 1 (zsidó.) Nemzetiség szerint: magyar: 4626, román: 4409, német: 916, horvát 7, lengyel: 16, tót: 38, szerb: 6, francia: 3, olasz: 4, cseh: 24, bolgar: 2. Összehasonlítva ezen adatokat a tíz év előttiékkal, a magyarság és a római katolikuság illendő szaporodása tűnik ki, a mi kétségkívül nagyon örvendetes jelenség.

— **A luth. nőegylet bálja.** Folyó hó 2-án a helyi lutheránus nőegylet egy igen sikertűlt jótékony-célú táncestélyt rendezett. A hangulat mind végig a legkifűnőbb volt és csak a hajnali órák oszlatai szét a közönséget. Dícséretet érdemel a rendezőség, mely mindent elkövetett, hogy a mulatság minél fényesebb legyen. A bevétel 342 korona, a kiadások 270 kor.,

Ennek meghatározásával úgy vagyunk, mint Verőczy az örökbevallással, melyről szabatosan és röviden megállapította, hogy némelykor ér, némelykor semmit sem ér. A házasság is némelykor jó, némelykor nem jó. Más verzió szerint: kinek jó, kinek rossz!

Ezt az embere határozza meg — mert hát az ember sem mindenik házasságra való, némelyik pedig nagyon is, sőt szörnyen arra való.

Vannak, kiket vaslánczon sem lehet a házasság kötelékében megtartani, míg másokat a mézesmadzagon, kőczmadzagon, sőt pókhálón is vezethetni lehet. Az egyik hosszú pórásra eresztve sem csap át a tilosba, a másik kurta kapiczanra fogva is kitűr. E viszonyban a két szélsőség közt annyi a különfeleség és fokozat, ahány a pár, mely oda adta fejét, hogy azt a házasság kántárába belefogják.

E metaphorát semmiféle házasság fél zokon nem veheti — mert, ha igazságosak akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy találkozik ugyan némi csekély százelekk, mely saját szabadjára bocsájtható, de aztán legióra megy azok száma, kik a házasság pályafutására sem szelid, sem erőszakos módon nem idomíthatók.

Természetes, hogy mikor ily hasonlattal élünk, azt csakis a férfiakra érthetjük; — nem tagadhatjuk ugyan, hogy a nők sorában is találkoznak — de hát nagyon kivételesen — kik a házasságot övező rózsalánc keretét szűknek találják s abból kilejtenek, de ebben nem a nők a hibások, hanem a rózsalánc, melyet köztudomás szerint nem lehet oly erősnek, tartósnak fűzni, hogy az idővel elszáradva, szétfoszolva összetartó fogatkozást ne szenvedjen.

(Folyt. köv.)

maradt tiszta jövedelem 72 korona — Felülfizettek: Mohay S. 10 kor., Novák F. 1 kor., Perl Mór 3 kor., Löw E. 1 kor., Dr. Grasser O. 5 kor., Dr. Náthán B. 10 kor., Dr. Csabry B. 1 kor., Dr. Fodor S. 2 kor., Dr. Moga 2 kor., Dr. Engländer 2 kor., Dr. Téry Ö. 3 kor., Fröhlich Gy. 2 kor., Hayn J. 5 kor., Iraszeh F. 2 kor., Rottmann K. 3 kor., Faludy S. 2 kor., Görög L. 2 kor., Gross F. 1 kor., Zeitler S. 5 kor., Reissenberger J. 2 kor., Atzinger K. 2 kor., Lakner A.-né 2 kor., Göth Gy. 4 kor., Rozor P. 1 kor., Rothe E. 5 korona. A nagylelkű felülfizetőknek hálás köszönetét nyilvánítja a nőegylet választmánya.

— **Meghívó.** A gyulafehérvári önkényes tüzlő egyletnek XXVIII-iki évi rendes közgyűlése folyó 1901. év február hava 17-én d. e. 10 órakor a tüzlő laktanya helyiségében tartatik meg, melyre az egylet összes tagjai teljes felszereléssel leendő megjelenésre meghívotnak. Tárgysorozat 1.) A közgyűlés megnyitása a főparancsnok által. 2.) Titkári jelentés az 1900-ik évről. 3.) Az 1900-ik évi pénzüri számadások előterjesztése. 4.) Az egyleti zene-újólagos megalakulása ügyében előterjesztés. 5.) Az 1901-ik évi költségvetés tárgyalása. 6.) Jelentés a 10.000-ik éjjeli őrség megünnepzése és indítvány annak az emléknyven leendő megörökítése tárgyában. 7. Indítványok, a melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább 24 órával előbb a parancsnoksághoz beadtak. Gyulafehérvár sz. kir. város önkéntes tüzlő egylet parancsnokságától 1901. év február hava 2-án. Roska József főparancsnok, Szekáll Ignác egyleti titkár, segédtsz.

— **Borvizsgálók.** Még 1893-ban törvényt hoztak a mesterséges, magyarul a hamis borok készítésének és eladásának eltiltása tárgyában. Ekkor teremtetek meg a borvizsgáló-bizottságokat is, amelyek azóta nagy szolgálatot tettek az emberiség ama részének, amely nem veti meg a szőlőt hámozott állapotban. — A borvizsgáló-bizottságokat minden esztendőben kinevezi a földművelésügyi miniszter, a jelen esztendőre, — mint a hivatalos lap közli, — a miniszter kinevezte a kolozsvári borvizsgáló bizottságba: báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás országgyűlési képviselő, Simay Ferenc főbírtokost, dr. Szentkirályi Akos gazdasági tanintézeti igazgatót, Tokai Lászlót az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkárát és — Weisz Józsefet, az Erdélyi Pinczeegyesület igazgatóját.

— **Holzer Simon** értesíti a n. é. közönséget, hogy női felöltők áruházában (Budapest, IV. Kössuth Lajos u. 9.) f. év február 1-től kezdve szigorúan szabott árakat vezetett be, melyek a legmérsékeltebben számítva minden darabon láthatók. — Budapest ezen elsőrangú és közkedvelt áruházában tehát tulkövetelés ninc s ez még jobban megszilárdítja az iránta tanúsított bizalmat.

— **A magyar ruha.** Kolozsvárt mozgalom indult meg a magyar ruha viselése érdekében. A mozgalmat az unitárius kollegium kezdeményezte, de az egyetemi ifjuság vette át mégis a végrehajtó szerepet, mit magok a tanárok s Kolozsvár mágnásközsége is lelkesedéssel pártol.

— **Köhögés, rekedtség ellen** páratlan szer a Réthy-féle pemetű-czukorka, mely a legerősebb tüdő- vagy gégehurutot néhány nap alatt biztosan meggyógyítja. Hirneves orvosok elismerik, hogy e kitűnő alkatrészekből készített czukorka a gyomrot nem rontja és köhögés, rekedtség ellen sikeresen használható. Valódi minőségben mindenütt kapható dobozonként 60 fillérért és a készítőnél, Réthy Béla gyógyszer-tárában B.-Csabán.

— **Lovagjátékok Kolozsvárt.** Kolozsvárt a Mátyás-szobor teleplezése a kalmából korhű formában díszes lovag és tornajátékok fognak rendezni. Az érdekes látványosság ügyének éére újabban báró Wesselényi Miklós főispán állott. A terv szerint több százan vesznek részt a játékokban.

— **Felhívás!** Mindazok, kik makacs csusz és köszvényes bántalmakban szenvednek és hiába használtak szereket vagy gyógyfürdőket, küldjék be czimeiket Zoltán Béla gyógyszer-tárának (Budapest, V. Sétátér u.) s ingyen megkapják a világhírű Zoltán féle kenőcs ismertetését. E páratlan szer batása csodás, mert még a legrégibb csusz és köszvényes bajokat is néhány nap alatt meggyógyítja.

— **Postai értékjegy füzetek.** A m. kir. posta- és távirda vezérigazgatósága, oly czélból, hogy a közönség hosszabb időtartamra beszerezni szokott postai értékjegy-készletet különös gondozás nélkül is a használatnak tisztán és épségben őrizhesse meg, a bel- és külföldre szóló közönséges és ajánlott levelek bérmentesítésére használatos 10, 25 és 35 filléres levéljegyekből védőlappal ellátott füzetecskéket (ugyanevezett értékjegytömböket) bocsát ki. A jegyfüzetek védőlappal díjszabási kivonat van nyomtatva. A 10 filléres

jegyzet védőlapja vörös, a 25 filleresé fehér (chamois), a 35 filleresé füzöld s a füzetek egyenként 24 darab levélszemet tartalmaznak. A 10 filleres jegyzet ára 2 korona 42 fillér, a 25 filleresé 6 kor. 2 f., a 35 filleresé 8 k. 42 f. A jegyzetek folyó évi február hó közepétől kezdve a m. kir. posta (és távirat) hivataloknál és a postai értékpapírok árusítóinál a fent jelzett árban lesznek kaphatók.

— **A borraivaló kérdése.** A magyarországi pinczerek nemrég gyűlést tartottak a fővárosban, a melyen sok panasz hangzott el az ellen, hogy a vendégek nem bánnak el velők emberségesen. Nem szólítják őket a becsületes nevükön, hanem pszt-et kiáltanak feljükk, ha valamelyikükre szükségük van. Egyhangúlag elfogadták ekkor azt a nagy lelkesedéssel fogadott határozatot, hogy ezentul nem reagálnak a pszt-re, mert így csak a kutyát szólítják az urak. Lett is fogadtatja ennek, mert a közönséget szinte leszoktatták már erről a lealázó megszólításról. A tanácskozás során szóba került az is, hogy nagyobb fizetést követeljenek-e a vendéglősöktől és kávéház tulajdonosoktól, vagy pedig a borraivalóra számítsanak-e, a mely egyik-másik helyen jelentékeny összegre rug? Nem tudtak akkor e kérdést illetőleg megegyezésre jutni, bár a pinczerek nagy része rendes fizetést követelt s ennek megadása esetében hajlandó lett volna lemondani a borraivalóról.

— **Drágább lett a sör.** Február elsején életbe lépett az az árszabályozás, a melyet a fővárosi sörgyárak elhatároztak. A mondott naptól kezdve a hordósör hektóliterje 1 korona 20 fillérrel, a nagy palack-sörök ára 3 fillérrel, a kisebb üvegé pedig 2 fillérrel drágább lett. Az áremelés úgy Budapestre, mint a vidékre is szól. A budapesti vendéglősök, paktumra léptek a sörgyárakkal s elfogadták az áremelést, nem úgy azonban a vidékiek, a kik között most lesz csak általános mozgalom a sörkárta ellen. A mozgalmat a debreczeni szállodás, vendéglős, kávé és korcsmáros ipartársulat vezeti, mely tiltakozó feliratot szerkesztettség a vendéglősszövetség budapesti elnökségéhez és a sörgyárosokhoz terjeszti föl. Az ipartársulat megküldte a feliratot a többi vidéki szállodás- és vendéglős-ipartársulatnak is. A felirat kimondja, hogy az esetben, ha a budapesti sörgyárak nem maradnak meg a régi méltányos ár mellett, akkor a vidéki vendéglősök és szállodások rendeléseiket vidéki gyárakból, vagy pedig külföldi sörgyárakból szerzik be. Ebben a tárgyban különben már Szeged, Szabadka, Szolnok, Nagy-Károly, Szatmár és Nagyvárad ipartársulata is határozott a debreczenéhez hasonló eredménnyel.

— **Megint új csodaszer.** Örök fiatalság. Óriási érdeklődésre tarthatnak számot a nagyközönség, de különösen a Schenk által fel nem tártott nők körében azok az orvosi kísérletek, amelyeket doktor Gersuny a bécsi Rudolphinum igazgatója, végez egy idő óta. A bécsi doktor azt állítja, hogy kísérleteivel fájdalom nélkül lehet egyenliten az arcbőrnek kisebb-nagyobb mélyedéseit, a beesett arcot, a ráncokat s az emberi arc kerekdedségét, fiatalos üdöségét kapni általuk. Gersuny vesz egy fecskendő, amilyen morfium befecskendezéseknél használatos, megtölti paraffinnal, vagy mondjuk vazelinrel s ezt a bizonyos fokig megmelegedett zsíros váladékot a bőr alá, arra a helyre fecskendezi be, amely be van esve s melyet szép kerekké, kiemelkedetté akar tenni. Ebből áll az egész kúra. A paraffin szilárdan, mozdulatlanul megmarad a legfelsőbb bőrréteg alatti ürességben s ezt kitöltve, az illető helyet szépen megkerekíti, oly alakúvá teszi, mint az úde ifjúság korában volt. Ily módon ki lehet vasalni a beesett arcot, a ráncokat, egyszerűen meg lehet fiatalítani az arcot. A bécsi orvos egyébként még nem fejezte be kísérleteit és a kormányozható gölya is oly bizonytalanul közlekedik, mint akár a Zeppelin léghajója!

— **A kutya és a dinamitos üveg.** Tragikomikus történetet közöl egy melbournei lap két halászléről, egy kutyáról és egy dinamittal telt üvegpalackról. A két halász megnyuva a hálójával való veszedést, elhatározta, hogy dinamittal próbál szerencsét. Megtöltötték egy palackot dinamittal, ellátták egy gyújtókészülékkel és azután alkalmasnak tetsző helyen bedobták a folyóba. Nem vették azonban számításba harmadik társukat: a kutyát, a mely látva, hogy gazdái valamit beledobnak a vízbe, nyomban utána ugrott s fogai közé kapva a palackot, kezdett vele a part felé uszni. A két halász kiabált, ágált, hogy a kutyát a palack elbocsátására bírják, de hiába, ez feltartóztathatatlannal uszott a part felé és ki is lábalt a vízből. A két halász erre futásnak eredt, de ők a kutya utánuk szaladt, egyre szájába tartva a veszedelmes palackot. Egyszerre erős dördülés rázkódott meg a levegőt és a két halász elkábultva a földre bukott. Mikor felocsudtak, nagy örömmel győződtek meg, hogy az

ijedségen kívül semmi bajuk sem esett: de a kutyát hiába keresték. A tolatkodó büségű állatot a felrobbant dinamit úgy szétszakította, hogy csak véres cszafatok maradtak a helyén.

— **Egy milliomos asszony ruhakontója.** New-York két előkelő szabónője beperelte Howard Gould milliomos nejét, a ki megtagadta nekik egy 1700 dolláros szabókonto kifizetését, azt állítván, hogy a ruhák szabása nem sikerült. Érdekes per kerekedett ebből. Először is elrendelte a bíróság, hogy a ruhákat a milliomos asszony tizenkét szakértő előtt próbálja fel, a kik azután el fogják dönteni, hogy sikerült-e szabás vagy sem. A milliomos asszony tiltakozott a bíróságnak e batározata ellen, de Amerikában nincs elnézés az üzleti dolgokban. S február 5 én megtörtént a bíróság előtt a különös szakértőiszemle.

Az utolsó menedék.

A leghízelgőbb s egyuttal a legnagyobb esodálattal keltő levél, aminőt ez életben csak láttam, érkezett éppen most hozzám Griffond Pál úrtól Chaux de Fondsból (Canton Neuchâtel, Svájc), amely a Pink-labdaesok használata által elért gyógyulásának elbeszélését tartalmazza, mint olyat, amely a 66 éves életkorban tökéletesebb már nem lehet. Örvendünk, hogy ezen levél nyilvánosságra hozatalával bebizonyíthatjuk, hogy dacára az előrehaladot életkoruknak s a legmegrendültebb egészségnél, a gyógyulás reményében kell bizni. Mindenkinél hasznára közöljük ezen levelet.

„Influenzám volt a legnagyobb mértékben, írja Griffond ur. Nagy fájdalmakat kellett különösen lábaimban szenvednem



s a jobb lábam néha teljesen béma volt, úgy, hogy mankó segítségével nélkül egy lépést sem tudtam tenni. Továbbá nagy szorongást éreztem a mellemben s a nagy hideg dacára az ablakot nyitva kellett hagynom, hogy lélegzetet vehessek. Ezáltal végre a vérszegénység legmagasabb fokára jutottam, a midőn szerencsére utolsó menedéki azon gondolatra jöttem, hogy a Pink-labdaesokat használjam. Az eredmény leírhatatlan volt. Már néhány nap múlva ismét könnyű táplálékot vehettem magamhoz és lassan-lassan olyan étvágyam támadt, minő már évek óta nem volt. Gyógyulásom most már hetek óta teljes és én ismét úgy gyaloglok, mint 30 éves koromban. Minden ismerősöm, akiknek a labdaesokat ajánlom, azt mondja, hogy ismét fiatal kinézésem van. Sőt az arczom és ajkam is piros.”

A Pink-labdaesok kitűnőek kimerültség, sápkór, idegbi, gyermekek gyengesége s az öregek kimerültsége ellen. Erősítő hatást gyakorolnak nehéz betegségek és influenza következményeinél.

Kaphatók minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban Budapest. Király-utca 12. sz., dobozonként 1 trt 75 krért vagy 6 doboz 9 frért.

Szám 929—1900. bir. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósi 573—898 polg. számú kiküldő végzése által Marosújvári Weress Sándor ügyvéd által képviselt csetelaki Szilágyi Leopold birtokos végrehajtató javára gyulafehérvári Knopf Jakab gabonakereskedő ellen 260 korona tőke, ennek 1897 év május hó 3-ik napjától számítandó 5% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag 1/21. 1898 lefoglalt, és 623 korona becsértékkel bíró ezen fenni tőke és minden járulékaikért felülfoglalásképen lefoglalt még pedig 49 korona 90 fillér hátralék követelés, úgy a mostani s a még felmerülendő költségek behajtása végett 2 politirozott ágy, 2 politirozott 2—2 ajtóju sifoner és még többféle értékes házi bútortól álló ingóságok nyilvános árverésen utján eladatra.

Mely árverésnek a V. 1415/1—1900. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Gyulafehérvárt a városháza előtt leendő eszközölésére 1901-ik év február hó 14-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezen nely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felbivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző ke-elégítettséghez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldőtténel vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik. Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1901-ik év január hó 25-ik napján.

C s i a L á z á r kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 679—1900 végrh.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósi 1900. évi V. 713/2 számú végzése következtében Dr. Fodor Vazul ügyvéd által képviselt Detonata pénztár javára Mogosi Bárb Juon és társai ellen 600 kor. s jár. erejéig 1900. évi nov. hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján alap foglalt és 712 kor. becsült következő inótságok u. m.: Negru Joszifnál 1 paripa, 1 kalangya széna, Bárb Juonnál 7 kalangya széna, 1 sertés, 30 kazal buza, Polhak Oxenténél 40 juh, 2 kalangya széna, 2 ökör, 4 kas méh és 1 ártány nyilvános árverésen eladatra.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósi 1900. évi V. 713/2 számú végzése folytán 600 kor. tőke-követelés, 1899. évi február hó 2. napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 142 kor. 10 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán Mogoson leendő eszközölésére 1901. évi február hó 26. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán, 1901. évi január hó 23. napján. Sz a b ó D é n e s kir. bírósági végrehajtó.

86—1901 szám.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Budapesti kir. járásbírósi Sp. VI. 1573/3 V. 1356/900 számú kiküldő végzése által Bpesti Abeles Emil végrehajtató javára itteni Steinherez Farkas ellen 600 K. tőke, ennek 5% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1875 K. becsült különféle házi butorok, 2 decimál, rongyok, ócska vas, bazárféle áruk és két bivaltehenből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatra.

Mely árverésnek a V. 1356/2—1900 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Gyulafehérvárt a fennirt alperes lakó házában leendő eszközölésére 1901-ik év február hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felbivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldőtténel vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1901-ik év január hó 20. napján.

H a j ó s I s t v á n kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 4680—1900 tiki

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Pop Lőrincz ügyvéd által képviselt Csora Juon a Onului végrehajtónak Borza Niculae végrehajtást szenvedő elleni 90 kor. 28 fill. tőkekövetelés és ennek 1899 július 18-tól járó 5% kamatai 58 kor. költség iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék (az abrudbányai kir. járásbírósi) területén levő Abrudfalva község 421 számú fekvő az 1881. évi t. cz. 156 § c. d. pontja értelmében egészben C. 1 alatt Borza Rafila sz. Csora javára bekebelezett 1/2 részbeni hasznélvezeti jog, úgy C. 2 alatt Borza Simionné Csurán Sofia javára az ingatlanok másik 1/2 részére levő hasznélvezeti jog feuntartásával a 421 számú tjkvben foglalt A + 1—6 rendszám 2224 2225 ; 3432/1 ; 3434, 3442/2, 3460, 3463, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3487, 3489, 3494 helyrajzi számú ingatlanokra az árverést 1499 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi április hó 10-ik napján délelőtti 10 órákor az abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság helyiségében (töltsint 3 ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis Egyszáznegyvenkilenc korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881 : LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán, 1900 évi december hó 10-ik napján.

Az abrudbányai kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság.

A kivonat hitelül

S i m ó B é l a kiadó.

HAZAI IPAR

WEIN KÁROLY és TÁRSAI
szövőgyár, KÉSMÁRK
elismeret birneves

SZEPESSÉGI VASZON

és
DAMASZT ÁRU

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

VALÓDI SZEPESSÉG
VÉDŐ JEGY
ECHT ZIPSER

ezen védjegyyel van ellátva.

HAZAI IPAR

EGY HÁZ ELADO

Ertekezhetni
a szerkesztőnél.

Mindenütt kapható

Szaz's Kalodont.

nélkülözhetetlen Fog-Créme
a fogakat tisztán, fehéren és egészségben tartja.



Minden háziasszony és anyja

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR
közreműködésével szerkesztő

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes málappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeli mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvet, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes melléklet, történelmi térképek, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújt az előfizetőknek, a minőt maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója, barátja, tanácsadója, minden úri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek
irodalmi intézet és részvénytársaság

Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatóványfüzetet
ingyen és bérmentve
küld a mű kiadóhivatala
Budapest, Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalához fordulni.